

DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2025-61-2-102>

УДК 342.95:[343.35:35.08]

А. П. ПАШИНСЬКИЙ

доктор філософії,
асистент кафедри міжнародного приватного
права
Навчально-наукового інституту міжнародних
відносин

Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
адвокат, партнер АО «ІЮФ «Василь Кісіль
і Партнери», Україна, м. Київ

e-mail: tolikiir@gmail.com

ORCID iD:

<https://orcid.org/0000-0001-7377-200X>

МАЙБУТНЄ РЕЄСТРУ КОРУПЦІОНЕРІВ ПІСЛЯ РІШЕННЯ ЄСПЛ У СПРАВІ «СИТНИК ПРОТИ УКРАЇНИ»¹

У статті проведено системний аналіз рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ситник проти України» від 24 квітня 2025 року (заява № 16497/20) та його подальшого впливу на правову систему України. Автором досліджені причини і передумови, що привели до висновку Суду про порушення ст. 8 Європейської конвенції про права людини в частині безстрокового внесення заявника до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (Реєстру корупціонерів). У науковій праці також розкрито вітчизняне нормативне регулювання Реєстру корупціонерів та вказано на правові наслідки, які рішення у справі «Ситник проти України» може мати для України в цьому контексті. За результатами дослідження автором запропоновані конкретні формулювання змін до Закону України «Про запобігання корупції» та Положення НАЗК про Реєстр ко-

¹ © Пашинський А. П., 2025. Стаття публікується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0).

Статтю розміщено на сайті збірника: <http://econtlaw.nlu.edu.ua>.

рупціонерів, що пов'язані зі встановленням чітких строків перебування особи в Реєстрі залежно від характеру вчиненого правопорушення.

Ключові слова: Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ); Європейська конвенція з прав людини; справа «Ситник проти України»; Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (Реєстр корупціонерів); Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК); запобігання корупції; корупція.

Постановка проблеми. З 2014 року в Україні функціонує публічний Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення. До цього Реєстру вносяться відомості про осіб, яких притягнуто до будь-якого виду юридичної відповідальності за діяння корупційного характеру: від несвоєчасного подання електронної декларації до одержання неправомірної вигоди. У науковій та юридичній спільноті за цим Реєстром закріпилась усталена назва «Реєстр корупціонерів».

Ключовим аргументом для створення Реєстру корупціонерів завжди вважався фактор публічності. Так, загальнодоступність даних про порушників антикорупційного законодавства сприяє формуванню в суспільстві думки про неприйнятність корупції як явища, допомагає визначити доброчесність того чи іншого кандидата на публічну службу, слугує додатковим запобіжником для вчинення корупційних порушень. У той же час у демократичному суспільстві законодавче регулювання роботи цього Реєстру також має відповідати принципам пропорційності та поваги до основоположних прав людини.

Останніми роками у фахових юридичних колах ведеться обговорення потенційних недоліків у правовому регулюванні Реєстру корупціонерів, зокрема питання доцільності довічного внесення імені порушника до Реєстру. Нещодавно це дискусійне питання стало предметом дослідження авторитетної міжнародної судової інституції – Європейського суду з прав людини (далі – «ЄСПЛ»). У своєму резонансному рішенні від 24 квітня 2025 р. у справі «Ситник проти України» ЄСПЛ дослідив принципи роботи Реєстру та висловив правову позицію щодо можливих недоліків у його роботі. З огляду на це системне дослідження цього рішення ЄСПЛ та його можливих наслідків для подальшого функціонування Реєстру корупціонерів в Україні є надзвичайно актуальним для вітчизняної юридичної науки і практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти нормативного регулювання Реєстру корупціонерів досліджували вітчизняні науковці Я. І. Маслова (Ya. I. Maslova), О. Р. Івасин (O. R. Ivasyn), Т. М. Давиденко (T. M. Davydenko), Р. Шевченко (R. Shevchenko) та ін. Так, Я. І. Маслова (Ya. I. Maslova) у своїх працях надавала загальну теоретико-правову характе-

ристику адміністрування Реєстру корупціонерів [1]. Р. Шевченко (R. Shevchenko) вивчала питання відкритих даних Реєстру як інструменту запобігання корупції в Україні [2]. О. Р. Івасин (O. R. Ivasyn) досліджував питання застосування строків давності для осіб, що перебувають у Реєстрі корупціонерів [3], а Т. М. Давиденко (T. M. Davydenko) аналізувала репутаційні наслідки перебування особи в Реєстрі [4]. Окремі аспекти функціонування Реєстру корупціонерів також зачіпались у попередніх публікаціях автора цієї статті [5]. Разом із тим питання правових наслідків рішення ЄСПЛ у справі «Ситник проти України» для подальшого функціонування Реєстру корупціонерів ще не було адресовано в жодній вітчизняній чи закордонній науковій публікації. У відкритому доступі наразі наявна лише пресінформація ЗМІ [6] та стислі коментарі практикуючих адвокатів за цією тематикою [7]. З огляду на це необхідним та доцільним є проведення всебічного наукового дослідження з цього питання.

Формулювання цілей. Метою статті є системний аналіз рішення ЄСПЛ у справі «Ситник проти України» та його можливого впливу на подальше функціонування Реєстру корупціонерів, а також надання конкретних пропозицій щодо змін у правовому регулюванні роботи Реєстру корупціонерів в Україні.

Виклад основного матеріалу. Вперше Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення, з'явився в законодавстві України ще в 2011 році після прийняття Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» [8]. Адмініструвати цей Реєстр мало Міністерство юстиції України (далі – Мін'юст). Разом із тим ця версія Реєстру була закритою від публічного доступу та іноді містила неповні дані про порушників.

Публічний Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, у його поточному вигляді було створено у 2014 році після набрання чинності Законом України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) [9]. Функції щодо адміністрування Реєстру були передані від Мін'юсту до Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК). Через декілька років рішенням НАЗК від 9 лютого 2018 року № 166 було затверджено Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (далі – Положення НАЗК про корупціонерів) [10]. Це Положення визначає порядок внесення і виключення даних з Реєстру та з незначними змінами діє й сьогодні.

Згідно з ст. 59 Закону НАЗК вносить до Реєстру корупціонерів відомості всіх осіб, які були притягнуті до кримінальної, адміністративної, дисциплінарної або цивільно-правової відповідальності за вчинення будь-якого корупційного чи пов'язаного з корупцією правопорушення, а також про юри-

дичних осіб, до яких було застосовано будь-які заходи кримінально-правового характеру у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення чи додаткові нефінансові заходи кримінально-правового характеру. До Реєстру вноситься ППБ (найменування) порушника, суть правопорушення та інша пов'язана інформація. Реєстр є повністю відкритим для громадськості: будь-яка особа може провести безкоштовний пошук інформації в Реєстрі в режимі 24/7 на сайті НАЗК. Станом на 3 червня 2025 року в Реєстрі корупціонерів міститься 54 859 записів, з яких 18 214 стосуються кримінальних правопорушень, 33 899 – адміністративних правопорушень, а 2677 – дисциплінарних правопорушень [11].

Ключовим нюансом чинного правового регулювання Реєстру корупціонерів є те, що запис про особу вноситься до Реєстру довічно. Положення про Реєстр корупціонерів містить дуже обмежений перелік підстав для виключення особи з Реєстру: ухвала суду по скасуванню вироку, винесення виправдального вироку, відновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження, скасування постанови про накладення адміністративного стягнення за корупційне чи пов'язане з корупцією правопорушення, розпорядчий документ або судові рішення про скасування розпорядчого документа про накладення дисциплінарного стягнення, а також належним чином підтверджена безпосередня участь особи у заходах із забезпечення оборони України у зв'язку з військовою агресією РФ після 24 лютого 2022 року. Якщо вказані підстави для виключення відсутні, дані про особу перебуватимуть у Реєстрі вічно.

Протягом останніх років жодних значущих змін у порядку роботи Реєстру не відбувалось. Утім нещодавно відбулась подія, що матиме істотний вплив на подальше функціонування Реєстру корупціонерів. Ідеться про рішення ЄСПЛ у справі «Ситник проти України» від 24 квітня 2025 року (заява № 16497/20) [12].

Заявником у даній справі виступив Артем Сергійович Ситник, колишній директор Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ). Так, у липні 2019 року Національна поліція України склала щодо заявника два протоколи про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією. Ситнику А. М. інкримінували порушення ч. 1 ст. 172-5 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), а саме недотримання встановлених законом обмежень щодо отримання подарунків. За версією Національної поліції, Ситник А. М. у 2018–2019 роках під час перебування на посаді директора НАБУ отримав незаконний подарунок у вигляді шести днів відпочинку за чужий рахунок у мисливському господарстві в Рівненській області. Заявлені витрати на розміщення і проживання Ситника А. М. на базі

відпочинку (25 000 грн) нібито покривала інша фізична особа без подальшого відшкодування з боку Ситника А. М.

Постановою Сарненського районного суду Рівненської області від 06.09.2019 у справі №572/2133/19 було встановлено порушення вимог ст. 23 Закону України «Про запобігання корупції» щодо одержання подарунків, а Ситника А. М. – визнано винним у вчиненні адміністративного правопорушення за ч. 1 ст. 172-5 КУпАП [13]. Постановою Рівненського апеляційного суду від 26 червня 2020 року в справі №572/2133/19 рішення суду першої інстанції було залишено без змін [14]. За результатами судового розгляду, Ситнику А. В. присудили сплату штрафу в розмірі 3400 грн і конфіскацію вартості подарунку (25 000 грн). Також на підставі ч. 1 ст. 59 Закону НАЗК безстроково внесло дані про Ситника А. В. до Реєстру корупціонерів як про особу, що була притягнута до адміністративної відповідальності за пов'язане з корупцією правопорушення.

У квітні 2020 р. Ситник А. В. звернувся до ЄСПЛ із заявою про порушення своїх прав за трьома статтями Європейської конвенції з прав людини (далі – Конвенція): право на справедливий суд (ст. 6), право на повагу до приватного і сімейного життя (ст. 8), заборона на зловживання обмеженнями прав (ст. 18). Рівно через 5 років ЄСПЛ ухвалив рішення у справі «Ситник проти України» на користь заявника, одноголосно встановивши порушення всіх трьох статей з боку України.

Висновки ЄСПЛ у цій справі по кожній із трьох статей Конвенції становлять значний науково-практичний інтерес. Утім для цілей нашого дослідження ми зосередимось саме на порушенні ст. 8 Конвенції.

Відповідно до ст. 8 Конвенції кожен має право на повагу до свого приватного і сімейного життя, до свого житла і кореспонденції. Органи державної влади не можуть втручатись у здійснення цього права, за винятком випадків, коли втручання здійснюється згідно із законом і є необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної та громадської безпеки чи економічного добробуту країни, для запобігання заворушенням чи злочинам, для захисту здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб [15]. Згідно з практикою ЄСПЛ право на повагу до репутації особи становить частину її особистої ідентичності та психологічної цілісності, а отже, входить до обсягу поняття «приватного життя» в розумінні ст. 8 Конвенції (див. рішення ЄСПЛ у справі «Денісов проти України») [16].

У своїй заяві до ЄСПЛ Ситник А. В. зазначав, що його несправедливе засудження і безстрокове включення до Реєстру корупціонерів завдало тяжкого удару по його професійній та особистій репутації в контексті ст. 8 Конвенції [17]. Ситник А. В. вказав, що його «несправедливо затаврували як “корумпо-

ваного чиновника” на все життя», а «мета реєстру [корупціонерів] полягає в тому, щоб стигматизувати людей, внесених до нього» [12]. На думку заявника, його включення до Реєстру корупціонерів відбулось унаслідок несправедливого судового розгляду, а довічне зберігання даних про нього в публічній частині Реєстру не є пропорційним до ступеня тяжкості інкримінованого йому правопорушення. На противагу цьому, Уряд України у своїх поясненнях до ЄСПЛ відкидав позицію заявника та вказував, що безстрокове внесення до Реєстру корупціонерів було здійснено відповідно до закону і переслідувало законну мету запобігання корупції на публічній службі. На думку представника України, «публікація імені заявника в Реєстрі корупціонерів не спричинила жодних негативних наслідків для нього ... [цією публікацією] було досягнуто справедливий баланс між інтересами суспільства та правом заявника на повагу до приватного життя» [12].

За результатами розгляду, ЄСПЛ постановив, що довічне внесення заявника до Реєстру корупціонерів та «навішування ярлика корупціонера» [12] становило втручання в його право на повагу до приватного життя: завдавало шкоду його професійній та суспільній репутації, підривало довіру до його професійних зусиль і досягнень, ставило під сумнів його моральні цінності. З одного боку, ЄСПЛ підтвердив, що безстрокове включення заявника до Реєстру корупціонерів було дійсно здійснене державою відповідно до закону (тобто на підставі чинної норми ст. 59 Закону України «Про запобігання корупції») і переслідувало законну мету (запобігання корупції на публічній службі). З іншого боку, Суд наголосив на відсутності «відповідних і достатніх» [12] підстав для втручання у право заявника на повагу до приватного життя, оскільки процес прийняття рішень щодо визнання заявника винним у вчиненні адміністративного правопорушення мав серйозні недоліки на національному рівні.

ЄСПЛ також встановив, що довічне включення заявника до Реєстру корупціонерів не було пропорційним задекларованій Україною законній меті запобігання корупції в публічному секторі. Саме ця частина висновку Суду заслуговує на особливу увагу, адже стосується системних недоліків у функціонуванні Реєстру. Так, згідно з ст. 59 Закону, відомості про осіб, яких притягнуто до кримінальної, адміністративної, дисциплінарної або цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень, вносяться до Реєстру корупціонерів. При цьому за чинним правовим регулюванням ім'я особи залишається в Реєстрі на невизначений термін, за виключенням кількох вкрай обмежених винятків. На противагу цьому відповідно до ст. 39 КУпАП особа, яка була піддана адміністративному стягненню і протягом одного року з дня закінчення виконан-

ня стягнення не вчинила нового адміністративного правопорушення, вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню [18]. Під час зіставлення цих норм ЄСПЛ указав, що залишається незрозумілим, як положення ст. 39 КУпАП може бути реалізоване на практиці, якщо інформація про особу продовжує залишатись у Реєстрі корупціонерів навіть після спливу одного року без можливості її вилучення. Суд зауважив, що ім'я заявника перебуває в Реєстрі корупціонерів уже більше п'яти років з моменту притягнення його до адміністративної відповідальності та продовжуватиме перебувати там надалі, якщо законодавство не буде змінено. Виходячи з цього, ЄСПЛ встановив, що втручання у право заявника на повагу до його приватного життя (ст. 8 Конвенції) у вигляді безстрокового внесення до Реєстру корупціонерів не було пропорційним досягненню заявленої Україною законної мети щодо запобігання корупції на публічній службі.

Варто підкреслити, що ЄСПЛ установив порушення критерію пропорційності в частині довічного внесення особи до Реєстру корупціонерів «незалежно від будь-яких інших аргументів заявника» [12]. Це означає, що порушення було встановлено не за сукупністю обставин конкретної справи Ситника А. В. (де ЄСПЛ у тому числі встановив ще й факт порушення ст. 6 Конвенції під час судового розгляду в Україні), а з огляду на системні недоліки у правовому регулюванні роботи Реєстру корупціонерів.

На наше переконання, позиція ЄСПЛ у частині необґрунтованості безстрокового внесення осіб до Реєстру корупціонерів узгоджується з принципами верховенства права та правової визначеності. Як зазначалось у попередній публікації автора від 2021 році [5], наявність особи в Реєстрі корупціонерів після спливу річного строку притягнення до адміністративної чи дисциплінарної відповідальності або ж погашення кримінальної судимості може розцінюватись як порушення основоположних прав людини. Може виникнути парадоксальна ситуація: серійний вбивця після відбування покарання і погашення судимості вважається таким, що не має судимості, у той час як секретар сілради, який із запізненням на один день подав до НАЗК повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, повинен перебувати в Реєстрі корупціонерів і носити «тавро корупціонера» довічно. У рішенні «Ситник проти України» ЄСПЛ детально адресував проблематику довічного внесення до Реєстру корупціонерів та виніс обґрунтоване рішення щодо невідповідності подібної практики положенням ст. 8 Конвенції.

Окремо варто зупинитися на подальших правових наслідках рішення ЄСПЛ у справі «Ситник проти України» для нашої держави.

По-перше, ця справа може стати зразковою для інших українських службовців і призвести до масового подання заяв до ЄСПЛ про порушення ст. 8

Конвенції в частині безстрокового перебування в Реєстрі корупціонерів. ЄСПЛ з високою ймовірністю прийматиме аналогічні рішення про порушення ст. 8 Конвенції в подібних справах за прискореною процедурою.

По-друге, від України будуть очікувати вжиття заходів загального характеру у зв'язку з винесенням цього рішення, а саме – внесення змін до законодавства. Так, відповідно до ст. 46 Конвенції після набуття рішенням статусу остаточного Україна буде зобов'язана виконати його під наглядом Комітету Міністрів Ради Європи. Хоча Конвенція не містить жорсткого зобов'язання держав негайно вносити зміни до законодавства в непілотних рішеннях ЄСПЛ, вжиття відповідних заходів заохочується Комітетом Міністрів та передбачається національним законодавством України.

Згідно зі ст. 13 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» (далі – Закон про ЄСПЛ) заходи загального характеру вживаються з метою додержання державою положень Конвенції, порушення яких встановлено рішенням ЄСПЛ, забезпечення усунення недоліків системного характеру, які лежать в основі виявленого Судом порушення, а також усунення підстави для надходження до Суду заяв проти України, спричинених проблемою, що вже була предметом розгляду в Суді [19]. Одним із заходів загального характеру за ч. 2 ст. 13 Закону про ЄСПЛ є внесення змін до чинного законодавства України. Так, згідно з ст. 14 Закону про ЄСПЛ Мін'юст щокварталу готує та надсилає до Кабінету Міністрів України подання щодо вжиття заходів загального характеру, яке, зокрема, включає в себе пропозиції щодо внесення змін до законодавства. Після цього Прем'єр-міністр України визначає відповідальний орган, що має самостійно видати відповідний нормативний акт або ж внести до Кабінету Міністрів України подання для подальшого оформлення законопроекту.

З огляду на вищевказане після набуття рішенням ЄСПЛ у справі «Ситник проти України» статусу остаточного Мін'юсту слід включити до свого квартального звіту пропозиції щодо внесення змін до правового регулювання Реєстру корупціонерів. Ураховуючи мотивувальну частину рішення Суду, ключовою зміною має стати відмова від довічного внесення особи до Реєстру. Подібні зміни можуть бути реалізовані двома способами: шляхом внесення змін до ст. 59 Закону України «Про запобігання корупції» або шляхом внесення змін до Положення НАЗК про Реєстр корупціонерів.

У випадку внесення змін безпосередньо до Закону слід визначити в ньому строк, протягом якого запис про особу перебуває в Реєстрі корупціонерів. Тривалість цього строку та умови його продовження варто визначати з урахуванням тривалості дисциплінарного стягнення (ч. 1 ст. 151 Кодексу законів про працю України [20], ч. 1 ст. 79 Закону України «Про державну службу»

[21]), адміністративного стягнення (ст. 39 КУпАП [18]) і кримінальної судимості (ст. 88–91 Кримінального кодексу України [22]). На основі вищезазначеного ми пропонуємо доповнити ст. 59 Закону новою частиною четвертою такого змісту:

«4. Строк зберігання відомостей про особу в Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані із корупцією правопорушення, становить:

1) щодо відомостей про притягнення до цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень – один рік з дня притягнення;

2) щодо відомостей про притягнення до дисциплінарної відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень – один рік з дня притягнення; якщо до завершення цього строку особу повторно притягнуто до такої дисциплінарної відповідальності, попередні відомості про особу продовжують зберігатись до моменту завершення нового однорічного строку;

3) щодо відомостей про накладення адміністративного стягнення за вчинення пов'язаного з корупцією правопорушення – один рік з дня набрання законної сили постановою суду; якщо до завершення цього строку особу повторно притягнуто до такої адміністративної відповідальності, попередні відомості про особу продовжують зберігатись до моменту завершення нового однорічного строку;

4) щодо відомостей про притягнення до кримінальної відповідальності фізичної особи за вчинення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень – до погашення або зняття судимості з особи;

5) щодо відомостей про юридичну особу, до якої застосовано заходи кримінально-правового характеру у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення, – п'ять років із дня набрання законної сили обвинувальним вироком суду.

Після завершення строків, визначених пунктами 1–5 цієї частини, Національне агентство протягом трьох робочих днів зобов'язане виключити відомості про особу з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення».

Дещо подібна концепція змін відображена в законопроекті №9587-д, що був проголосований Верховною Радою України ще 5 вересня 2023 року [23]. Разом з тим через низку інших контроверсійних положень цей закон уже майже два роки перебуває на підписі у Президента України. Враховуючи критику НАЗК [24] та наявний тривалий період непідписання цього закону,

він може так і залишатись непідписаним. Також слід відзначити, що запропоновані в законопроекті №9587-д формулювання є недосконалими, адже не регулюють питання наявності особи в Реєстрі корупціонерів у разі рецидивного порушення, не визначають моменту початку обрахування строків, не встановлюють чіткого терміну виключення особи з Реєстру тощо. Саме тому доцільно розробити і прийняти окремий законопроект про внесення змін до ст. 59 Закону України «Про запобігання корупції» з урахуванням наданих вище пропозицій.

Другим альтернативним варіантом виправлення недоліків у роботі Реєстру корупціонерів є внесення тих самих змін виключно до підзаконного акта, а саме до Положення НАЗК про Реєстр корупціонерів. Такий спосіб буде не менш ефективним, але при цьому значно більш оперативним за парламентську процедуру внесення змін до Закону. Необхідно буде лише прийняти рішення НАЗК про внесення змін до Положення НАЗК про Реєстр корупціонерів та зареєструвати відповідні зміни в Мін'юсті. Фіксація строків зберігання даних у Реєстрі корупціонерів виключно в Положенні є цілком можливим, адже згідно з абз. 2 ч. 1 ст. 59 Закону порядок формування та ведення Реєстру корупціонерів визначається самим НАЗК у відповідному Положенні.

Висновки. Отже, рішення ЄСПЛ у справі «Ситник проти України» від 24 квітня 2025 року підтвердило необхідність системних змін у функціонуванні Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення. За результатами розгляду Суд встановив, що безстрокове включення особи до Реєстру корупціонерів не відповідає критерію пропорційності та є порушенням ст. 8 Конвенції. На наше переконання, Україна має вжити заходів загального характеру для виконання цього рішення шляхом внесення змін до правового регулювання Реєстру корупціонерів (ст. 59 Закону України «Про запобігання корупції» та/або Положення НАЗК про Реєстр корупціонерів). Такі зміни мають встановлювати чіткі строки зберігання даних про особу в Реєстрі корупціонерів, що узгоджуються зі строком дії відповідних дисциплінарних, адміністративних і кримінальних стягнень.

Рішенням у справі «Ситник проти України» ЄСПЛ вчергове нагадав про необхідність досягнення розумного балансу між прагненням держави до публічності у сфері запобігання корупції і правом людини на повагу до її приватного життя. Як справедливо зазначав Комісар Ради Європи з прав людини у 2006–2012 роках Томас Хаммарберг: «У боротьбі з корупцією не можна забувати про права людини, інакше ця боротьба втратить свою моральну цінність» [25].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Маслова Я. Теоретико-правова характеристика адміністрування реєстрів Національного агентства з питань запобігання корупції. *Правові новели*. 2020. Т. 2, №13/2021. С. 154–160.
2. Шевченко Р. Відкриті дані як інструмент запобігання інституційної корупції. *Теоретичні та практичні дослідження молодих вчених* : зб. тез доп. 17-ї міжнар. наук.-практ. конф. магістрантів та аспірантів, 28–30 листоп. 2023 р., м. Харків, Харків, 2023. С. 297–298.
3. Івасин О. Застосування строків давності для осіб, які перебувають у Реєстрі «корупціонерів». *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі* : матеріали міжнар. наук. конф., Київ. Київ, 2021. С. 262–263.
4. Давиденко Т. М. Системи контролю корупції в Україні: реалії та репутаційні втрати. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі* : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, Київ, 2022. С. 166–171.
5. Пашинський А. П. Реєстр корупціонерів. За що можна туди потрапити і чим це загрожує? *NV Бізнес*. 2021. 10 серп. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/reyestr-korupcioneriv-za-shcho-tudi-mozhna-potrapiti-administrativni-porushennya-novini-ukrajini-50176370.html> (дата звернення: 09.05.2025).
6. ЄСПЛ ухвалив рішення на користь Ситника у справі про внесення його до реєстру корупціонерів. *Радіо Свобода*. 2025. 24 квіт. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-espl-sytnyk/33395857.html> (дата звернення: 09.05.2025).
7. Рішення ЄСПЛ на користь Артема Ситника: думки адвокатів. *Юридична газета*. 2025. 1 трав. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/rishennya-espl-na-korist-artema-sitnika-dumki-advokativ.html> (дата звернення: 09.05.2025).
8. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 07.04.2011 №3206-VI : станом на 01.09.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3206-17> (дата звернення: 09.05.2025).
9. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 №1700-VII : станом на 04.04.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 09.05.2025).
10. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення : Рішення Нац. агентства з питань запобігання корупції від 09.02.2018 №166 : станом на 15.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0345-18> (дата звернення: 09.05.2025).
11. Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення / Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://corruptinfo.nazk.gov.ua/> (дата звернення: 09.05.2025).
12. Judgment of European Court of Human Rights of 24.04.2025 the case of SYTNYK v. UKRAINE. Application no. 16497/20. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B«itemid»:\[«001-242999»\]%7D](https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B«itemid»:[«001-242999»]%7D) (дата звернення: 09.05.2025).
13. Постанова Сарненського районного суду Рівненської області від 06.09.2019 у справі №572/2133/19. URL: <https://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84083205> (дата звернення: 09.05.2025).

14. Постанова Рівненського апеляційного суду від 26.06.2020 у справі № 572/2133/19. URL: <https://www.reyestr.court.gov.ua/Review/90129145> (дата звернення: 09.05.2025).
15. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : Конвенція Ради Європи від 04.11.1950 : станом на 01.09.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення: 09.05.2025).
16. Judgment of European Court of Human Rights of 25.09.2018 in the case of DENISOV v. UKRAINE. Application no. 76639/11. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng/%7B%7B%22appno%22%3A%5B%5C%2276639%2F11%5C%22%5D%2C%22itemid%22%3A%5C%22001-186216%5D%7D> (дата звернення: 09.05.2025).
17. ЄСПЛ виніс рішення у справі ексдиректора НАБУ Артема Ситника, якого представляло «Назар Кульчицький та Партнери». *Адвокатське об'єднання «Назар Кульчицький і Партнери»*. 2025. 24 квіт. URL: <https://nkp.com.ua/blog/iespl-vynis-rishennia-u-spravi-eksyrektora-nabu-artema-sytynka-iakoho-predstavlialo-nazar-kulchytskyj-ta-partnery/> (дата звернення: 09.05.2025).
18. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1–212-24) : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X : станом на 17.04.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 09.05.2025).
19. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV : станом на 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15> (дата звернення: 09.05.2025).
20. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII : станом на 02.05.2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 09.05.2025).
21. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII : станом на 1 січ. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 09.05.2025).
22. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III : станом на 09.05.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#> (дата звернення: 09.05.2025).
23. Проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України щодо удосконалення порядку притягнення до відповідальності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування від 09.08.2023 № 9587-д / Верховна Рада України. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/42491> (дата звернення: 09.05.2025).
24. НАЗК звернеться до Президента України з проханням накласти вето на ухвалений нардепами законопроект 9587-Д / Національне агентство з питань запобігання корупції. 2023. 06 вересня. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/novyny/nazk-zvernetsya-do-prezydenta-ukrayiny-z-prohannyam-naklasty-veto-na-uhvalenyj-nardepamy-zakonoprojekt-9587-d/> (дата звернення: 09.05.2025).
25. Hammarberg T. Human Rights in Europe: no grounds for complacency. Council of Europe, 2011. 370 p.

REFERENCES

1. Maslova, Ya. (2020). Teoretyko-pravova kharakterystyka administruvannya reiestriv Natsionalnoho ahentstva z pytan zapobihannia koruptsii [Theoretical and legal

- characteristics of the administration of registers by the National Agency on Corruption Prevention]. *Pravovi novely – Legal novelties*, 2(13/2021), 154–160 [in Ukrainian].
2. Shevchenko, R. (2023, November 28–30). Vidkryti dani yak instrument zapobihannia instytuttsiinoi koruptsii [Open data as a tool for preventing institutional corruption]. In *Theoretical and practical research of young scientists*: collection of abstracts of the 17th international scientific-practical conference of master's and postgraduate students. National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» [in Ukrainian].
3. Ivasyn, O. (2021). Zastosuvannia strokiv давности dlia osib, yaki perebuvali u Reiestri «koruptsioneriv» [Application of limitation periods for persons included in the Register of «Corrupt Officials»]. In *Implementation of state anti-corruption policy in the international dimension*: materials of the international scientific conference. National Academy of Internal Affairs [in Ukrainian].
4. Davydenko, T. M. (2022). Systemy kontroliu koruptsii v Ukraini: Realii ta reputatsiini vtraty [Corruption control systems in Ukraine: Realities and reputational losses]. In *Implementation of state anti-corruption policy in the international dimension*: materials of the international scientific conference. National Academy of Internal Affairs [in Ukrainian].
5. Pashynskiy, A. P. (2021, August 10). Reiestr koruptsioneriv. Za shcho mozha tudy potrapyty i chym tse zahrozhuie? [Corrupt Officials Register. What can get you listed there and what are the consequences?]. *NV Biznes – NV Business*. <https://biz.nv.ua/ukr/experts/reiestr-korupcioneriv-za-shcho-tudi-mozhna-potrapiti-administrativni-porushennya-novini-ukrajini-50176370.html> [in Ukrainian].
6. YeSPL ukhvalyv rishennia na koryst Sytnyka u spravi pro vnesennia do yoho do reiestru koruptsioneriv. (2025, April 24). [The ECHR ruled in favour of Sytnyk in the case concerning his inclusion in the register of corrupt officials]. *Radio Svoboda*. <https://www.radiosvoboda.org/a/news-espl-sytnyk/33395857.html> [in Ukrainian].
7. Rishennia YeSPL na koryst Artema Sytnyka: dumky advokativ. (2025, May 01). [ECHR Judgment in favour of Artem Sytnyk. Thoughts of attorneys]. *Yuridichna Gazeta – Legal Gazette*. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/rishennya-espl-na-korist-artema-sitnika-dumki-advokativ.html> [in Ukrainian].
8. Pro zasady zapobihannia i protydii koruptsii: Zakon Ukrainy vid 07.04.2011 № 3206-VI. (2011). [On the Principles of Preventing and Combating Corruption. Law of Ukraine dated April 07, 2011]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3206-17#Text> [in Ukrainian].
9. Pro zapobihannia koruptsii: Zakon Ukrainy vid 14.10.2014 № 1700-VII. (2014). [On Corruption Prevention. Law of Ukraine dated October 14, 2014]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> [in Ukrainian].
10. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Yedynyi derzhavnyi reiestr osib, yaki vchynyli koruptsiini abo poviazani z koruptsiieiu pravoporushennia: Rishennia Natsionalnoho ahentstva z pytan zapobihannia koruptsii vid 02.02.2018 № 166. (2018). [On approval of the Regulations on the Unified State Register of Persons Who Committed Corruption or Corruption-Related Offenses. Decision of the NACP dated February 02, 2018]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0345-18#Text> [in Ukrainian].
11. National Agency on Corruption Prevention. *Yedynyi derzhavnyi reiestr osib, yaki vchynyli koruptsiini abo poviazani z koruptsiieiu pravoporushennia* [Unified State

- Register of Persons Who Have Committed Corruption or Corruption-Related Offences]. <https://corruptinfo.nazk.gov.ua> [in Ukrainian].
12. SYTNYK v. UKRAINE, European Court of Human Rights, 24 April 2025, Application no. 16497/20. [https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B»itemid»: \[«001-242999»\] %7D](https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B»itemid»: [«001-242999»] %7D)
13. Postanova Sarnenskoho raionnoho sudu Rivnenskoï oblasti vid 06.09.2019 u spravi № 572/2133/19 [Decision of Sarny Regional Court of Rivne oblast dated September 06, 2019]. <https://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84083205> [in Ukrainian].
14. Postanova Rivnenskoho apeliatsiinoho sudu vid 26.06.2020 u spravi № 572/2133/19. [Decision of Rivne Appellate Court dated June 26, 2020]. <https://www.reyestr.court.gov.ua/Review/90129145> [in Ukrainian].
15. Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod: Konventsiiia Rady Yevropy vid 04.11.1950. (1950). [Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, Council of Europe, 1950]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text [in Ukrainian].
16. DENISOV v. UKRAINE, European Court of Human Rights, 25 September 2018, Application no. 76639/11. [https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B»appno»: \[«76639/11»\], »itemid»: \[«001-186216»\] %7D](https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B»appno»: [«76639/11»], »itemid»: [«001-186216»] %7D)
17. YeSPL vynis rishennia u spravi eksdyrektora NABU Artema Sytnyka, yakoho predstavlialo «Nazar Kulchytskyi ta Partnery». (2025, April 24). [The ECHR ruled on the case of former NABU director Artem Sytnyk, who was represented by Nazar Kulchytskyi & Partners]. *Advokatske ob'iednannia «Nazar Kulchytskyi i Partnery» – Attorney Association Nazar Kulchytskyi and Partners*. <https://nkp.com.ua/blog/iespl-vynis-rishennia-u-spravi-eksdirektora-nabu-artema-sytnyka-iakoho-predstavlialo-nazar-kulchytskyj-ta-partnery/> [in Ukrainian].
18. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia (statti 1-212-24): Kodeks Ukrainy vid 07.12.1984 № 8073-X. (1984). [Code of Ukraine on Administrative Offences dated December 07, 1984]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> [in Ukrainian].
19. Pro vykonannia rishen ta zastosuvannia praktyky Yevropeiskoho sudu z prav liudyny: Zakon Ukrainy vid 23.02.2006 № 3477-IV. (2006). [On the Enforcement of Decisions and Application of the Practice of the European Court of Human Rights. Law of Ukraine dated February 23, 2006]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15> [in Ukrainian].
20. Kodeks zakoniv pro pratsiu Ukrainy: Kodeks Ukrainy vid 10.12.1971 № 322-VIII. (1971). [Labour Code of Ukraine dated December 10, 1971]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> [in Ukrainian].
21. Pro derzhavnu sluzhbu: Zakon Ukrainy vid 10.12.2015 № 889-VIII. (2015). [On Public Service. Law of Ukraine dated December 10, 2015]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> [in Ukrainian].
22. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: Kodeks Ukrainy vid 05.04.2001 № 2341-III. (2001). [Criminal Code of Ukraine dated April 05, 2001]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> [in Ukrainian].
23. Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do Kodeksu Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia ta inshykh zakoniv Ukrainy shchodo udoskonalennia poriadku

- prytiahnennia do vidpovidalnosti osib, upovnovazhenykh na vykonannia funktsii derzhavy abo mistsevoho samovriaduvannia vid 09.08.2023 №9587-d. (2023). [Draft Law on Amendments to the Code of Ukraine on Administrative Offences and Other Laws of Ukraine Regarding the Improvement of the Procedure for Bringing to Justice Persons Authorised to Perform Functions of the State or Local Self-Government dated August 09, 2023]. <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/42491> [in Ukrainian].
24. National Agency on Corruption Prevention. (2023, September 06). *NAZK zvernetsia do Prezydenta Ukrainy z prokhanniam naklasty veto na ukhvalenyi nardepamy zakonoproekt 9587-D* [The NACP will appeal to the President of Ukraine to veto Bill 9587-D, which was passed by MPs]. <https://nazk.gov.ua/uk/novyny/nazk-zvernetsya-do-prezydenta-ukrayiny-z-prohannyam-naklasty-veto-na-uhvalenyj-nardepamy-zakonoproekt-9587-d/> [in Ukrainian].
25. Hammarberg, T. (2011). *Human Rights in Europe: No grounds for complacency*. Council of Europe.

Стаття надійшла до редакції: 10.05.2025

Стаття пройшла рецензування: 24.05.2025

Стаття рекомендована до опублікування: 27.05.2025

A. P. PASHYNSKYI

Doctor of philosophy (PhD), Assistant professor at Private International Law Department of the Educational and Scientific Institute of International Relations of Taras Shevchenko National University of Kyiv, Attorney-at-law, Partner at Vasil Kisel & Partners Law Firm, Ukraine, Kyiv

THE FUTURE OF CORRUPT OFFICIALS REGISTER AFTER THE ECHR JUDGMENT IN THE CASE OF SYTNYK V. UKRAINE

Problem setting. Since 2014, Ukraine has been maintaining a public Unified State Register of persons who have committed corruption or corruption-related offences (the «Corrupt Officials Register»). In recent years, there have been discussions in professional circles on the potential shortcomings in the legal regulation of the Register. Recently, the functioning of the Register was addressed by the European Court of Human Rights (the «ECHR»). In its landmark decision of 24 April 2025 in the case of SYTNYK v. UKRAINE (application no. 16497/20), the ECHR examined the principles of the Register's operation within the confines of the European Convention on Human Rights (the «Convention»).

Recent research and publication analysis. Certain aspects of the regulatory framework governing the Corrupt Officials Register have been studied by Ukrainian scholars Ya. I. Maslova, O. R. Ivasyn, T. M. Davydenko, R. Shevchenko, A. P. Pashynskyi and others. However, the matter of legal consequences of the ECHR decision in the case of SYTNYK v. UKRAINE for the further functioning of the Register has not yet been addressed in any domestic or foreign scientific paper.

Paper objective. The purpose of the article is to provide a systematic analysis of the ECHR judgment in the case of SYTNYK v. UKRAINE and its possible impact on the future functioning of the Corrupt Officials Register, as well as to offer specific amendments to Ukrainian legislation with regard to the above.

Paper main body. In the case of SYTNYK v. UKRAINE, the ECHR inter alia found that Article 8 of the Convention was violated. The Court ruled that the inclusion of the applicant into the Ukrainian Corrupt Officials Register for an indefinite period constituted interference with the applicant's right to respect for his private life that was not based on relevant & sufficient reasons and not proportionate to the pursuit of the declared legitimate aim.

Pursuant to Ukrainian law and well-established international practice, the Government of Ukraine is expected to take general measures in connection with this ECHR judgment, including amendments to legislation. Based on the wording of the judgment, founding principles of Ukrainian labour, administrative & criminal law and his legal practice, the author proposes concrete wording of amendments to the Law of Ukraine on Prevention of Corruption and the NACP Regulations on the Corrupt Officials Register. The essence of such legislative amendments is to establish clear terms for a person's inclusion in the Register, depending on the nature of the offence committed.

Conclusion of the research. The ECHR judgment in the case of SYTNYK v. UKRAINE confirmed the need for systematic changes in the functioning of the Ukrainian Corrupt Officials Register. In the light of the established violation of Article 8 of the Convention, Ukraine should amend the legal framework governing the Register as proposed by the author of the paper.

Short Abstract for an article

Abstract. The article provides a systematic analysis of the European Court of Human Rights decision in the case of SYTNYK v. UKRAINE dated 24 April 2025 (application no. 16497/20) and its subsequent impact on the Ukrainian legal system. The author examines the reasons and preconditions that led to the Court's conclusion regarding the violation of Art. 8 of the European Convention on Human Rights in relation to the indefinite inclusion of an individual in the Unified State Register of Persons Who Have Committed Corruption or Corruption-Related Offences (the «Corrupt Officials Register»). The paper also discusses the current regulatory framework of the Corrupt Officials Register and points out the legal consequences that the decision in the case of SYTNYK v. UKRAINE may have for Ukraine in this context. Based on the results of the study, the author proposes specific wording for amendments to the Law of Ukraine on Prevention of Corruption and the NACP Regulations on the Corrupt Officials Register, which are related to establishing clear terms for a person's inclusion in the Register depending on the nature of the offence committed.

Keywords: European Court of Human Rights (ECHR); European Convention on Human Rights; case of Sytnyk v. Ukraine; Unified State Register of persons who have committed corruption or corruption-related offences (Corrupt Officials Register); National Agency on Corruption Prevention (NACP); corruption prevention; corruption.

Article details:

Received: 10 May 2025

Revised: 24 May 2025

Accepted: 27 May 2025

Рекомендоване цитування: Пашинський А. П. Майбутнє Реєстру корупціонерів після рішення ЄСПЛ у справі «Ситник проти України». *Економічна теорія та право*. 2025. №2 (61). С. 102–118. DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2025-61-2-102>.

Suggested citation: Pashynskyi, A. P. (2025). Maibutnie Reiestru koruptsioneriv pislia rishennia YeSPL u spravi «Sytnyk proty Ukrainy» [The future of Corrupt Officials Register after the ECHR Judgment in the case of Sytnyk v. Ukraine]. *Ekonomichna teoriia ta pravo – Economic Theory and Law*, 2(61), 102–118. <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2025-61-2-102> [in Ukrainian].